

Maak kennis met duurzaamheid

Simpel starten met verduurzaming P. 10

Provincie Utrecht helpt bedrijven P. 13

Wandelend zwerfafval rapen P. 14

Bezoek aan de Schaapskooi P. 16

Julianabosje leert kinderen duurzaam om te gaan met de natuur

door Guus Geebel

Op 11 december vorig jaar werd in bijzijn van kinderburgemeester Carmen het voedselbosje op het schoolterrein van de Julianaschool in Bilthoven officieel in gebruik genomen. Het bosje kreeg bij deze opening de naam Julianabosje. Het blijkt inmiddels een groot succes waar leerlingen erg enthousiast over zijn.

Op donderdag 1 oktober was een bijzondere dag voor de school omdat de Rotaryclub De Bilt-Bilthoven en Rotaryclub Bilthoven Zandzegge cheques kwamen brengen voor het Julianabosje. Dat gebeurde in de ruimte die uitkijkt op het bosje en waar vanuit het ook te bereiken is. Het werd een feestelijke ambiance waar muzikagastdocenten voor de muzikale omljsting zorgden. Zij geven elke donderdag op de Julianaschool muzieklessen. De aanwezige leerlingen die een lied zongen op de melodie van Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder van Ramses Shaffy werden door deze docenten begeleid. Het concept voor een voedselbosje op het schoolplein komt voort uit de groeiende vraag naar voedselbossen. IVN Natuureducatie legt in Nederland 200 van zulke minibosjes aan. Het Julianabosje is er een van. Het is een buitenlokaal in de vorm van een amfitheater waar de kinderen natuurlessen krijgen. De theateropstelling bestaat uit tegels die lagen op de plek waar nu door IVN planten, struiken en bomen geplant zijn. IVN Natuureducatie is een landelijke non-profit organisatie die zich inzet voor een groen, gezond en duurzaam Nederland.

LEERKRACHTEN ENTHOUSIAST

Juf Linda Kuijt vertelt wat tot nu toe allemaal is gedaan. 'Nadat het bosje is aangelegd zijn we aan de gang gegaan en zijn de kinderen gaan snuffelen. Er zat een heel team van leerkrachten omheen die heel nieuwsgierig werden. De laatste dag van de zomervakantie is Vivian van Deel van IVN bij ons op school geweest. Zij weet alles over het voedselbosje en heeft ons er helemaal in meegenomen. Vivian vertelde hoe we creatief in het voedselbosje kunnen zijn, hoeveel plantjes er staan en welke soorten. Ze leerde ons er ook op een andere manier naar kijken. Daar zijn allerlei ideeën uit voortgekomen over hoe we dat in het onderwijs kunnen inpassen.'

BEHEER

Mirjam van der Laan geeft natuurlessen op scholen en is echt van de praktijk. Zij wil daar samen met Klaas wat over vertellen. 'Ik ben elke dag wel in het bos te vinden. Ik gaf ook hier natuurles en ging met de kinderen naar het bos. Toen kwam het voedselbosje en Ella vroeg of ik dat samen met de kinderen wilde gaan beheren. Ik ben hier nu elke week, aan de ene kant voor het beheren en

aan de andere kant om natuurlessen te geven. Vooral beheren want het is een jong bosje dat vooral in het begin veel aandacht nodig heeft. Als het helemaal af is kunnen we hier de natuurlessen gaan geven. Klaas is er vanaf het begin bij betrokken geweest en heeft zich erover ontfermd. Hij is heel actief en weet veel. Het is super om hem erbij te hebben.' Klaas vertelt wat Mirjam en de andere kinderen allemaal doen.

VERZORGING

'We zijn begonnen te kijken waar en wat er allemaal stond en gingen elke dag de planten verzorgen en water geven.' Met plantjes uit het bosje heeft Klaas al thee gemaakt en ook al vier verschillende soorten bessen geoogst die gedeeld zijn met de kinderen. 'In de klas maken we thee van kruiden die hier groeien.' Ze hebben een mooie set kaarten met afbeeldingen van planten en struiken die hier groeien gekregen gemaakt door Vivian van Deel. Op de achterkant staan bijzonderheden over de plant en wat je ermee kunt doen. Zo zijn we elke dag goed bezig. 'Er staat hier ook een peperboom met rode besjes. Toen ik er een in mijn mond nam spuugde ik die weer snel uit, zo heet was het. Het wordt de kiespijnboom genoemd omdat de besjes je mond verdoven. Dat staat op de achterkant van de kaart met dit boompje', vertelt Mirjam.

DUURZAAM

Ad van Zijl van Rotaryclub De Bilt-Bilthoven zegt onder de indruk te zijn van het enthousiasme over het Julianabosje, het resultaat van denkwerk dat we vorig jaar opgestart hebben. 'Vorig jaar was ik voorzitter van de Rotaryclub en als voorzitter mag je een bepaald doel kiezen. Ik heb toen gekeken of er lokaal een bijzonder doel is dat wij kunnen ondersteunen. Via via kwam ik bij Ella terecht en toen hebben we gesprekken gehad hoe we dat het beste konden doen en uiteindelijk kwam ze met dit voorstel. Het

v.l.n.r. Nadine ten Kate, Ad van Zijl, Mirjam van der Laan, Linda Kuijt en Denise Go-Feij bij het bosje.

is duurzaam, kinderen leren er het nodige van natuureducatie en iedere volgende generatie heeft er weer wat aan. De buitenruimte en de binnenruimte zijn goed verbonden wat een groot voordeel is. Het is kleinschalig, het is leuk en de mensen zijn allemaal erg enthousiast. Daarom vind ik het heel bijzonder dat ik vandaag namens onze club aan Ella en de teamgenoten een cheque mag overhandigen van zesduizend zeventienhonderd euro ter ondersteuning van het Julianabosje.'

LEERMIDDELEN

Denise Go-Feij is lid en initiatiefnemer

van Rotaryclub Zandzegge Bilthoven. 'Wij hadden eigenlijk alles al bedacht wat we dit jaar zouden gaan uitgeven aan goede doelen, maar tussendoor kwam ook nog dit project voorbij. Ondanks dat evenementen voor fondsenwerving werden afgezegd door de coronapandemie hadden we wat geld over voor dit doel.'

Zij overhandigt een cheque van 1.825 euro. Denise was bij de afkick van het schooljaar op de Julianaschool waar Vivian van IVN een verhaal had over het inzetten van leermiddelen. Zij denkt dat de bijdrage een onderdeel van het lesmateriaal wordt.

Klaas verzorgt het voedselbosje en Mirjam van der Laan vertelt over het beheer en de natuurlessen die zij geeft.

Uitbeelding Global Goals

Op zaterdag 10 oktober zal de achter-ruimte van de Wereldwinkel (de Fairtrade en duurzame cadeauwinkel aan de Hessenweg in De Bilt) geopend worden door Anne Brommersma (wethouder duurzaamheid van de gemeente De Bilt).

Die ruimte komt in open verbinding te staan met de verkoopruimte, maar is helemaal geschikt gemaakt als herkenningspunt van duurzaamheid. Hier worden de duurzame ontwikkelingsdoelen - de Global Goals - uitgebeeld, die door de Verenigde Naties in 2015 zijn vastgesteld. Daarmee kan de Wereldwinkel nog duidelijker maken hoe Fairtrade een bijdrage levert aan die duurzame doelen. Gehoopt wordt de uitdagingen waar de wereldsamenleving voor staat, in hun samenhang, voor jong en oud, via de nieuwe ruimte en de presentaties daarin duidelijk te kunnen maken.

PUBLIEK

Helaas is het door corona niet mogelijk om deze opening voor publiek en vertegenwoordigers van de media erbij te organiseren. Er is daarom gekozen voor een bijeenkomst waarbij de organisatie zich beperkt tot, naast de leden van het wereldwinkelbestuur, een beperkt aantal genodigden. De mediavertegenwoordigers worden in de gelegenheid gesteld tijdens een preview mediamoment in de nieuwe ruimte op Hessenweg 168 in De Bilt de te openen ruimte te bekijken en daarover op een later moment te publiceren [HvdB].